

**ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

Τίτλος Περπατώ-περπατώ εις το δάσος

Σχολική μονάδα Νηπιαγωγείο Ταξιαρχών

Εκπαιδευτικοί

Δήμου Μαρία

Ζουμπουλή Ματέλη Μυρσίνη

Φιλιανού Κατερίνα

Σύνολο μαθητών 17

Χρονική διάρκεια Οκτώβριος 2022-Μαίος 2023

Αφόρμηση

Ένας μαθητής μας στην παρεούλα μας περιέγραψε με πολύ ενθουσιασμό την επίσκεψη του στο δάσος . Τί όμορφα που πέρασε , τί είδε, τί μάζεψε, πόσο ωραία θα ήτανε να μπορούσαμε να πάμε όλοι μαζί .Από εκεί ξεκίνησε η ενασχόληση μας με το δάσος.

Υποθέματα

Το δάσος στις τέσσερις εποχές.
Το δάσος μέσα από τα παραμύθια.
Τα δέντρα του δάσους.
Τα ζώα και τα πουλιά του δάσους.
Τι προσφέρει το δάσος.
Οι κίνδυνοι και η προστασία του δάσους.

Στόχοι προγράμματος

Να μάθουν τι είναι το δάσος και να γνωρίσουν το φυσικό περιβάλλον της χώρας τους

Να γνωρίσουν τα είδη πανίδας και χλωρίδας της χώρας τους

Να γνωρίσουν το δασός και το οικοσύστημα του και να ενημερωθούν για τους κινδύνους που το απειλούν.

Να συνειδητοποιήσουν τη χρησιμότητα και την προσφορά του δάσους και να αναπτύξουν συναισθήματα αγάπης και κατά συνέπεια φροντίδας και προστασίας προς αυτό και να αντιληφτούν γιατί χρήζει της προσοχής μας και της προστασία μας

Να αναπτύξουν τις ικανότητες και δεξιότητες τους με τη συμμετοχή τους στις διάφορες δραστηριότητες του έργου και να καλλιεργήσουν την κοινωνικότητά τους.

Να βελτιώσουν και να εμπλουτίσουν τον προφορικό τους λόγο .

Να συμμετέχουν σε συλλογικές εργασίες ώστε να αναπτύξουν το αίσθημα της συνεργασίας κι ευθύνης.

Να καλλιεργήσουν την οικολογική τους συνείδηση μέσω περιβαλλοντικών δράσεων (δεντροφύτευση ,ανακύκλωση)και να διαμορφώσουν θετικές στάσεις και αξίες

σχετικά με την διατήρηση και προστασία των δασών και κατ επέκταση του περιβάλλοντος

Να αναπτύξουν την αυτοπεποίθηση κι αυτοεκτίμησή τους αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες .

Να ασκηθούν στη χρήση εργαλείων ΤΠΕ

Να ερμηνεύουν στοιχεία του κόσμου που τα περιβάλλει μέσα από διαδικασίες παρατήρησης, περιγραφής, σύγκρισης, ταξινόμησης, αντιστοίχισης.

Να νοιώσουν τη χαρά της δημιουργίας με τη συμμετοχή τους στις διάφορες δραστηριότητες του έργου

Να αναπτύξουν την έρευνα, την κριτική και δημιουργική σκέψη και να κατανοήσουν τα σύγχρονα περιβαλλοντικά προβλήματα, ώστε να συμμετέχουν ενεργά ως αυριανοί υπεύθυνοι πολίτες στη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Να γνωρίσουν το δάσος ως τόπο ψυχαγωγίας, αναψυχής και διασκέδασης αλλά κι ανάπτυξης τουρισμού και οικονομικής ευημερίας ενός τόπου.

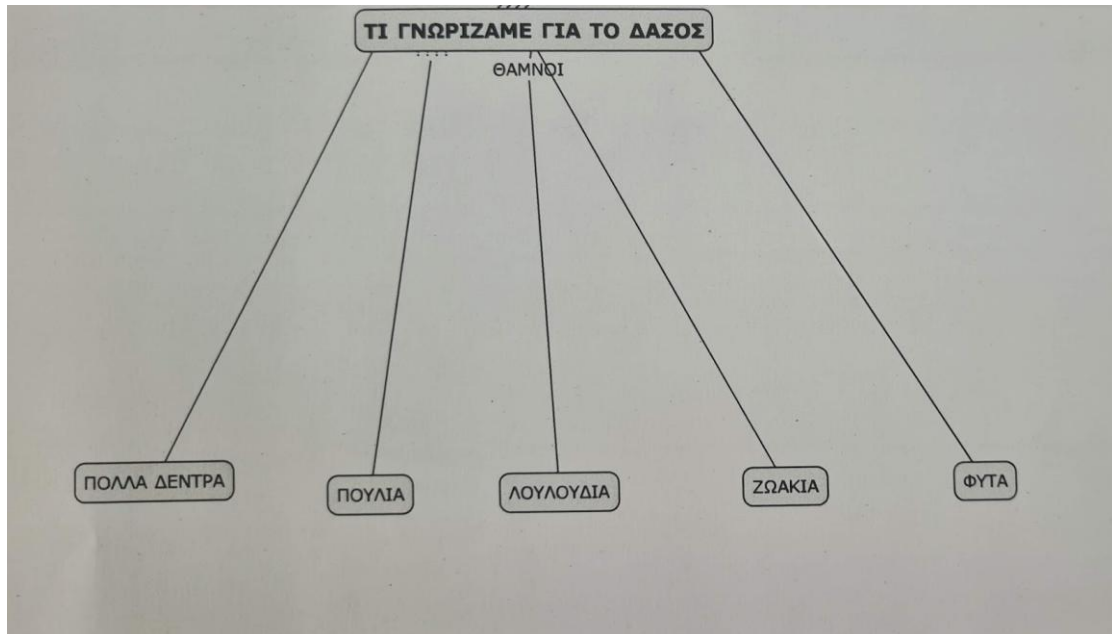
Μεθοδολογία υλοποίησης

Μέθοδος project, έρευνα πεδίου, παιχνίδια ρόλων, θεατρικό παιχνίδι, δραματοποίηση, αυτοσχεδιασμός.

Συνεργατική μάθηση, ομαδική εργασία, οπτική παρατήρηση, πειραματισμός, ανακάλυψη.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

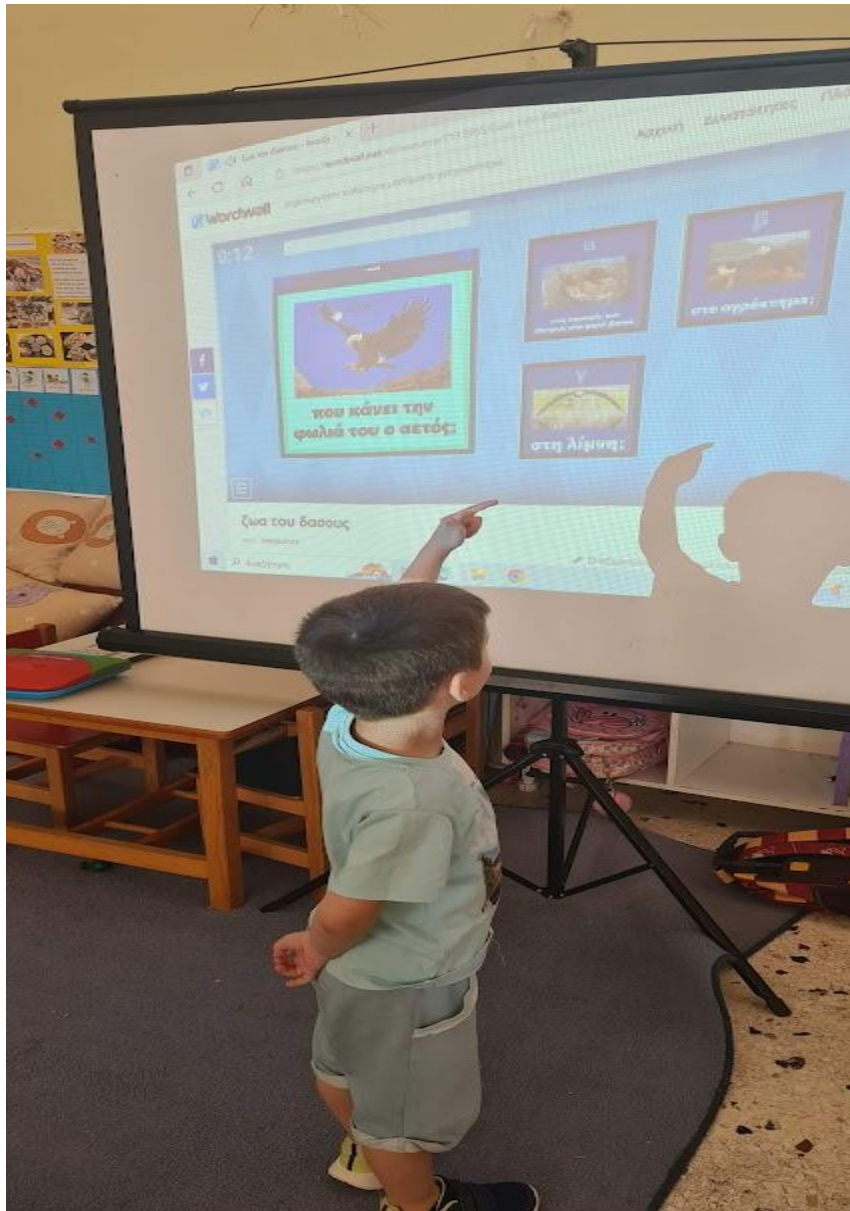
Ανιχνεύσαμε τις προϋπάρχουσες γνώσεις και εμπειρίες των παιδιών για το δάσος θέτοντας ερωτήσεις του τύπου: Τι είναι το δάσος; Έχετε επισκεφτεί ποτέ ένα δάσος; Τι είδατε; Τι κάνατε εκεί; Τι είδους δέντρα συναντήσατε; Ποιος τα φύτεψε; Είδατε ζώα; κ.α.

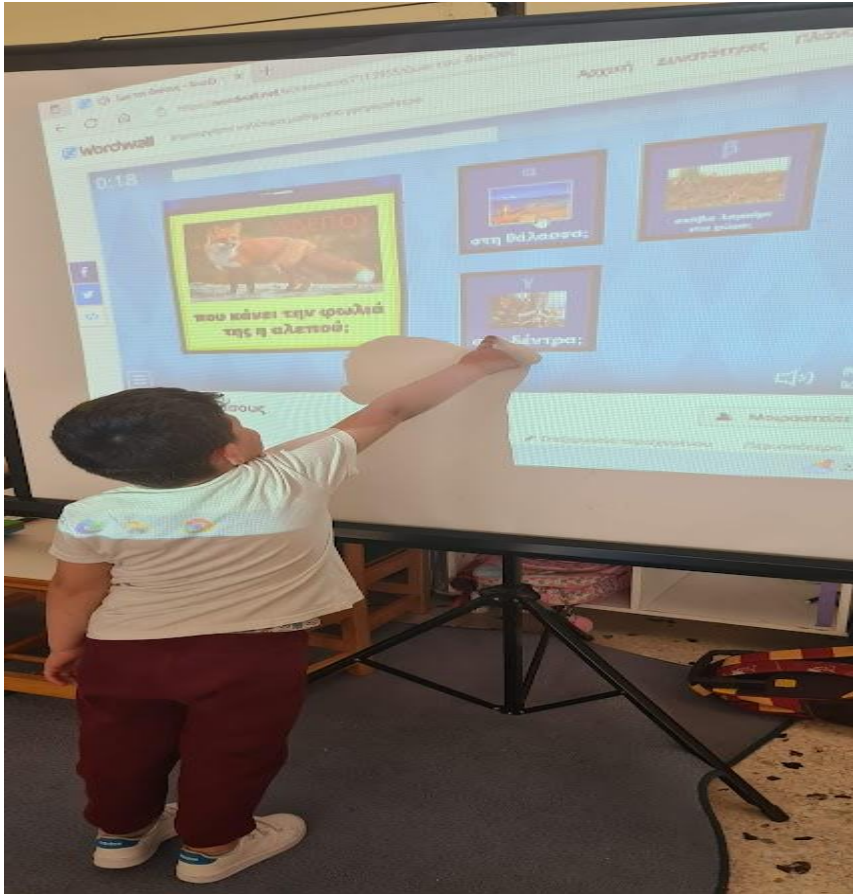
Αφού συγκεντρώσαμε όλο το υλικό που μας έφεραν τα παιδιά (βιβλία, φωτογραφίες, φύλλα, κ.α.) τους δείξαμε εικόνες δέντρων του τόπου μας και τους ζητήσαμε να μας πουν αν τα αναγνωρίζουν και να μας τα περιγράψουν. Δείξαμε και τους καρπούς τους (κουκουνάρια, βελανίδια, κ.α.) και συζητήσαμε από ποιο δέντρο προέρχονται, αν μοιάζουν μεταξύ τους, αν τους τρώνε οι άνθρωποι, κ.α. Τους ζητήσαμε να ζωγραφίσουν το δάσος όπως το ξέρουν ή όπως το φαντάζονται.

Έπειτα διερευνήσαμε τις γνώσεις των παιδιών για τα ζώα του δάσους. Χρησιμοποιήσαμε εικόνες ζώων του δάσους της περιοχής μας και εμπλουτίσαμε τις γνώσεις των νηπίων θέτοντας κατάλληλα ερωτήματα όπως: Ποιο ζώο είναι αυτό; Το έχετε δει εσείς ποτέ; Τι τρώει; Γεννάει αυγά ή μωρά; Πού κάνει τη φωλιά του ; Μάθαμε περισσότερα παίζοντας διαδραστικά παιχνίδια, ακούσαμε τις φωνές τους και στη συνέχεια τα ζωγραφίσαμε. Τα ομαδοποιήσαμε ανάλογα με τον αριθμό των ποδιών τους , μάθαμε αν σέρνονται, αν περπατάνε και παίξαμε με αινίγματα.

Handwritten worksheets for a Greek language activity. Each page contains a grid of animal drawings (dog, cat, bird, fish, turtle) and instructions to circle or cross them based on the animal's name.

Row 1:

- MIKALIN:** Circle the dog, cat, and bird. Cross the fish and turtle.
- ΔΕΣΠΟΙΝΑ:** Circle the dog, cat, and bird. Cross the fish and turtle.
- ΒΑΔΙΑ:** Circle the dog, cat, and bird. Cross the fish and turtle.
- ΓΙΑΡΟΣ:** Circle the dog, cat, and bird. Cross the fish and turtle.
- ΟΝΥΧΙ:** Circle the dog, cat, and bird. Cross the fish and turtle.

Row 2:

- ΕΡΑΣ:** Circle the dog, cat, and bird. Cross the fish and turtle.
- ΚΑΛΟ:** Circle the dog, cat, and bird. Cross the fish and turtle.
- ΜΑΚΙ:** Circle the dog, cat, and bird. Cross the fish and turtle.
- ΚΑΚΙ:** Circle the dog, cat, and bird. Cross the fish and turtle.
- ΣΤΡΩΤΩ:** Circle the dog, cat, and bird. Cross the fish and turtle.

Handwritten worksheets for a Greek language activity. Each page contains a grid with a drawing of a snake and instructions to write words in the 'TI EINEI', 'TI EXEI', and 'TI KANEI' boxes.

Row 1:

- ΦΙΑΙ:** TI EINEI: 03 η 3; TI EXEI: 2 ξ φ η τ α ι; TI KANEI: (empty)
- ΦΙΑΙ:** TI EINEI: 03 η 3; TI EXEI: 2 ξ φ η τ α ι; TI KANEI: (empty)
- ΦΙΑΙ:** TI EINEI: 03 η 3; TI EXEI: 2 ξ φ η τ α ι; TI KANEI: (empty)

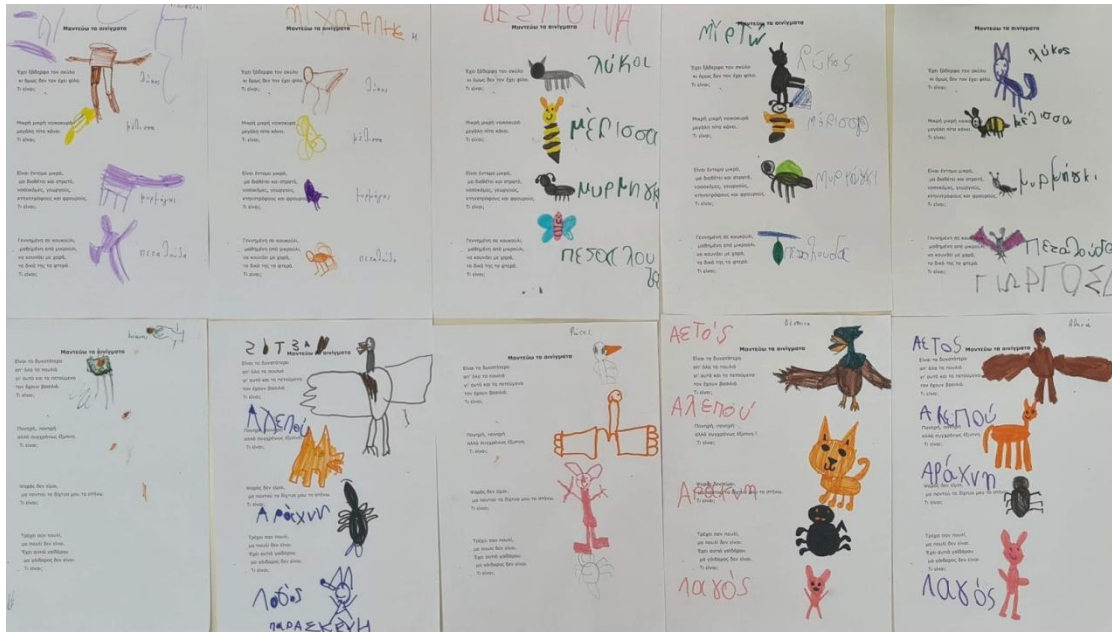
Row 2:

- ΦΙΑΙ:** TI EINEI: 03 η 3; TI EXEI: 2 ξ φ η τ α ι; TI KANEI: (empty)
- ΦΙΑΙ:** TI EINEI: 03 η 3; TI EXEI: 2 ξ φ η τ α ι; TI KANEI: (empty)
- ΦΙΑΙ:** TI EINEI: 03 η 3; TI EXEI: 2 ξ φ η τ α ι; TI KANEI: (empty)

Row 3:

- ΦΙΑΙ:** TI EINEI: 03 η 3; TI EXEI: 2 ξ φ η τ α ι; TI KANEI: (empty)
- ΦΙΑΙ:** TI EINEI: 03 η 3; TI EXEI: 2 ξ φ η τ α ι; TI KANEI: (empty)
- ΦΙΑΙ:** TI EINEI: 03 η 3; TI EXEI: 2 ξ φ η τ α ι; TI KANEI: (empty)

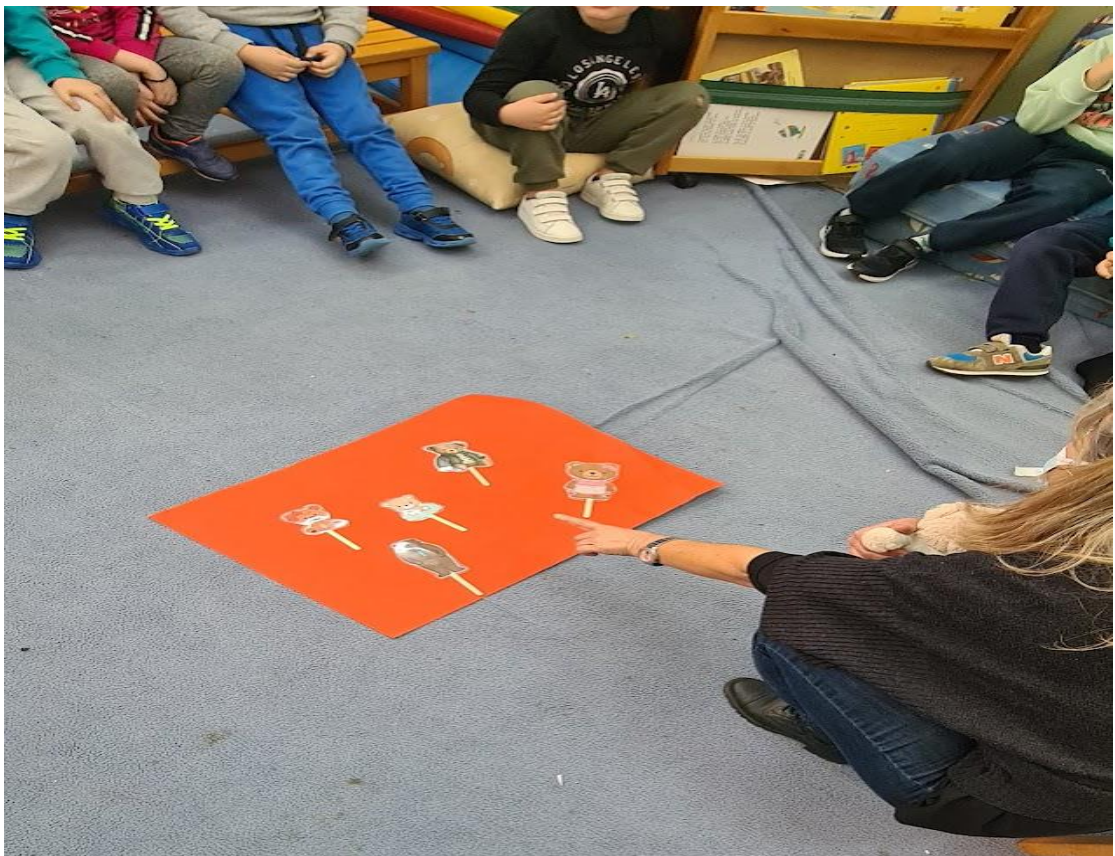
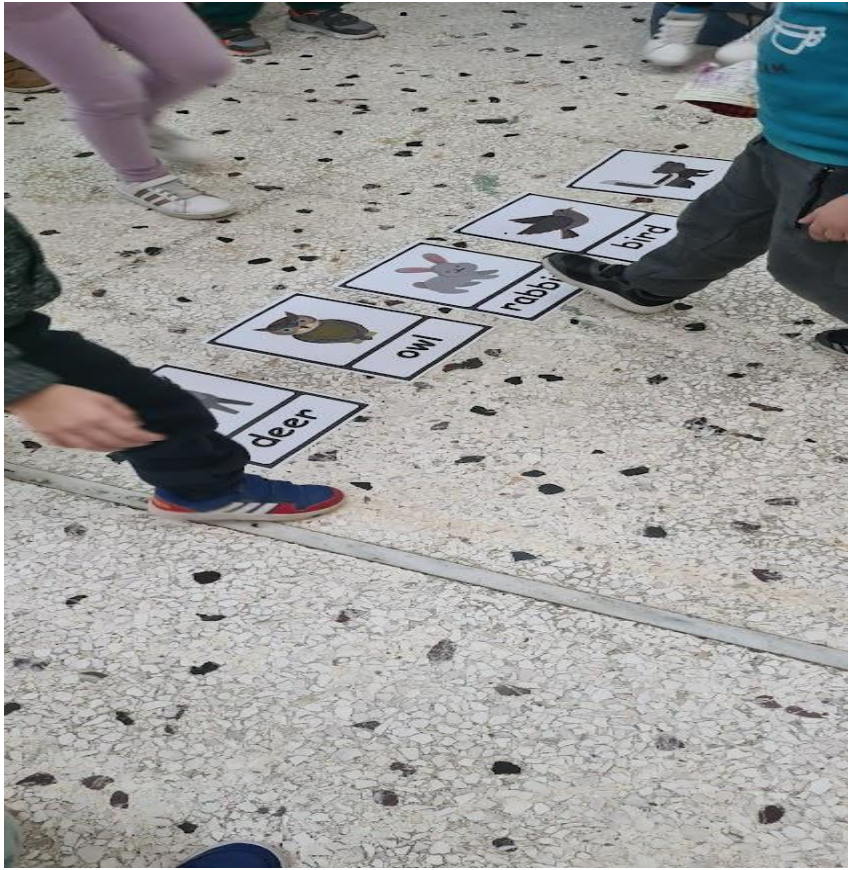

Με τη βοήθεια της δασκάλας των αγγλικών τα παιδιά έμαθαν πως λέγονται τα ζώακια στα αγγλικά, άκουσαν παραμύθια και τραγούδια, αντιστοίχισαν λέξεις με εικόνες.

Στα πλαίσια της δημιουργίας και έκφρασης τα παιδιά πειραματίστηκαν με διάφορα υλικά και έφτιαξαν ζωάκια του δάσους με διάφορους τρόπους. Στη συνέχεια συνεργάστηκαν και δημιούργησαν μια μακέτα του δασικού οικοσυστήματος με υλικά που επέλεξαν τα ίδια.

Αφήσαμε τα παιδιά να απολαύσουν την αφήγηση παραμυθιών, αιγιμάτων και ιστοριών που σχετίζονται με το θέμα μας. Διαβάσαμε τα βιβλία ένας γλυκός λύκος, ο Πέτρος και ο λύκος, μύθους του Αισώπου σχετικούς με το δάσος και το δάσος της αγάπης που συνδεόταν με το σχέδιο δράσης μας.

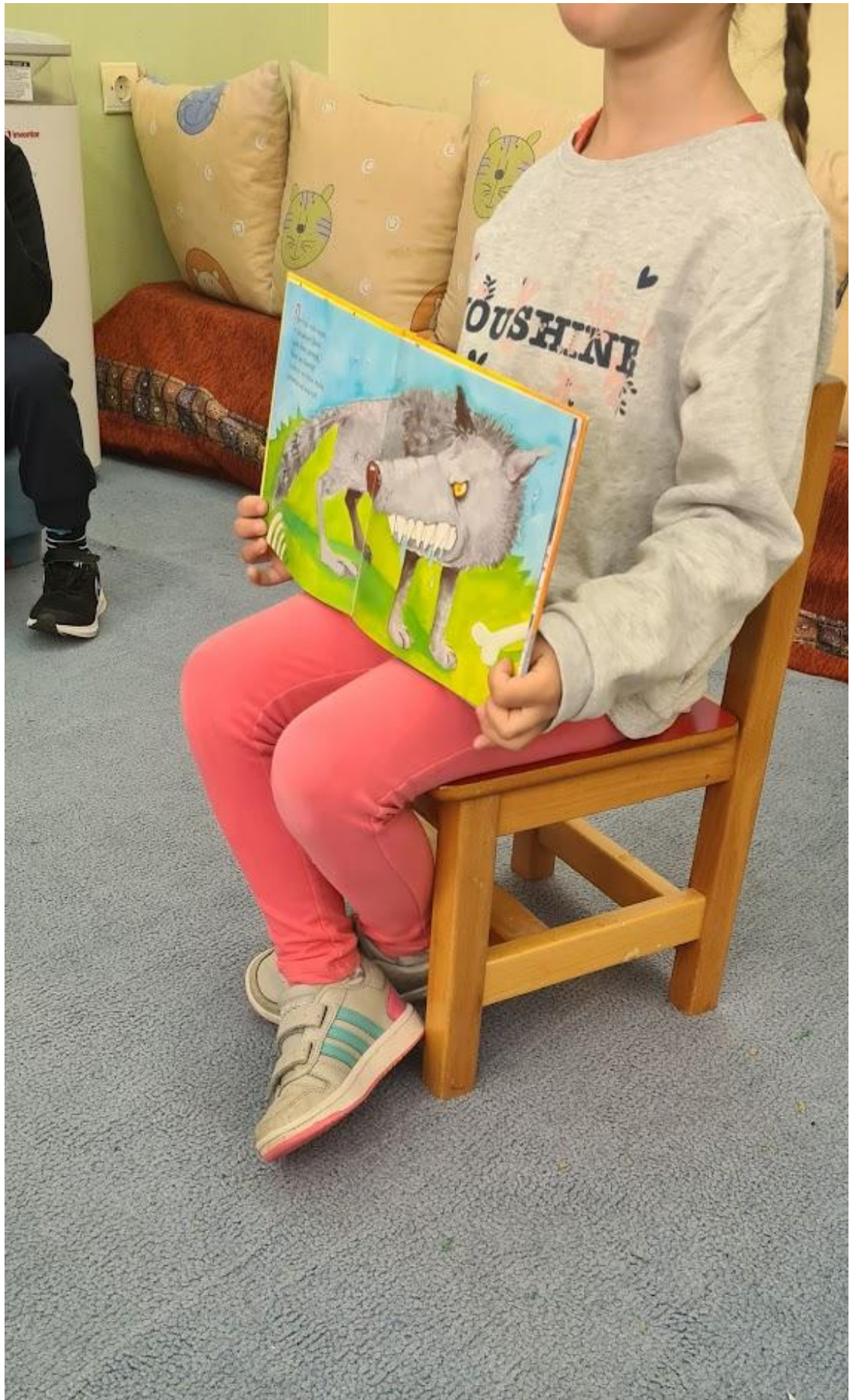

Δώσαμε ένα διαφορετικό τέλος στο παραμύθι της Χρυσομαλλούσας

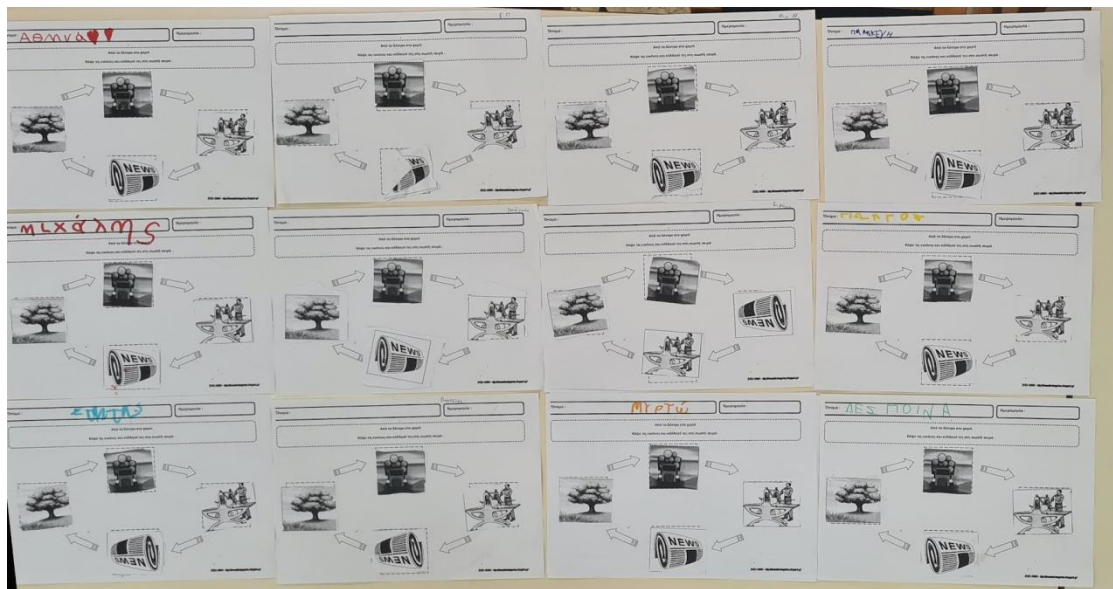
Μιλήσαμε για την χειμερία νάρκη και το χειμέριο ύπνο. Εξηγήσαμε ότι εμείς οι άνθρωποι έχουμε όλα τα απαραίτητα που χρειαζόμαστε για να θωρακιστούμε στην κρύα αυτή εποχή. Τι γίνεται όμως με τα ζώα; Πώς αντιμετωπίζουν τις δύσκολες μέρες του χειμώνα; Το εσωτερικό τους ρολόι τους ειδοποιεί... Κάποια μεταναστεύουν... κάποια κάνουν τις προμήθειες τους και ετοιμάζουν κατάλληλα τις φωλιές τους. Και κάποια άλλα το...ρίχνουν στον ύπνο!

Επίσης εξηγήσαμε ότι το δάσος είναι διαφορετικό κάθε εποχή. Την Άνοιξη και το Καλοκαίρι υπάρχουν λουλούδια και καταπράσινοι θάμνοι. Το Φθινόπωρο ξερά φύλλα και μάζευαν καρπού. Καταγράψαμε τις διαφορές στις ζωγραφιές μας.

Ενθαρρύνουμε τα παιδιά να σκεφτούν τι μας προσφέρει το δάσος ,αν το χρειαζόμαστε και πως μπορούμε να το προστατέψουμε από διάφορους κινδύνους. Αφήσαμε έπειτα τα παιδιά να προβληματιστούν, να ανταλλάξουν ιδέες και απόψεις και να καταλήξουν σε διάφορα συμπεράσματα. Όλα συμφώνησαν πως μας χρειάζεται το δάσος και πως το χρειαζόμαστε για να ζήσουμε γιατί έχει οξυγόνο. Για το λόγο αυτό δεν πρέπει να καίμε τα δάση ούτε να πετάμε σκουπίδια.

Πήραμε ένα καμμένο κλαδί από την περιοχή των Βατερών που το καλοκαίρι τυλίχθηκε στις φλόγες και το βοηθήσαμε να ξαναβγάει φύλλα.

Τα νήπια εξέφρασαν την επιθυμία να καλέσουν έναν Πυροσβέστη και να μάθουν για την προσφορά της Πυροσβεστικής υπηρεσίας στην προστασία του δάσους. Γνώρισαν από κοντά τον εξοπλισμό του πυροσβέστη, τα εργαλεία του και διαφορετικά είδη πυροσβεστικών αυτοκινήτων και την διαφορετική χρήση τους. Και φυσικά φόρεσαν το κράνος και ανέλαβαν δράση.

Μαθαίνουμε επίσης ότι σε περίπτωση εκδήλωσης μιας πυρκαγιάς καλούμε την Πυροσβεστική Υπηρεσία στον αριθμό **199** (γράφουμε και μαθαίνουμε τον αριθμό της Πυροσβεστικής με διάφορους τρόπους)

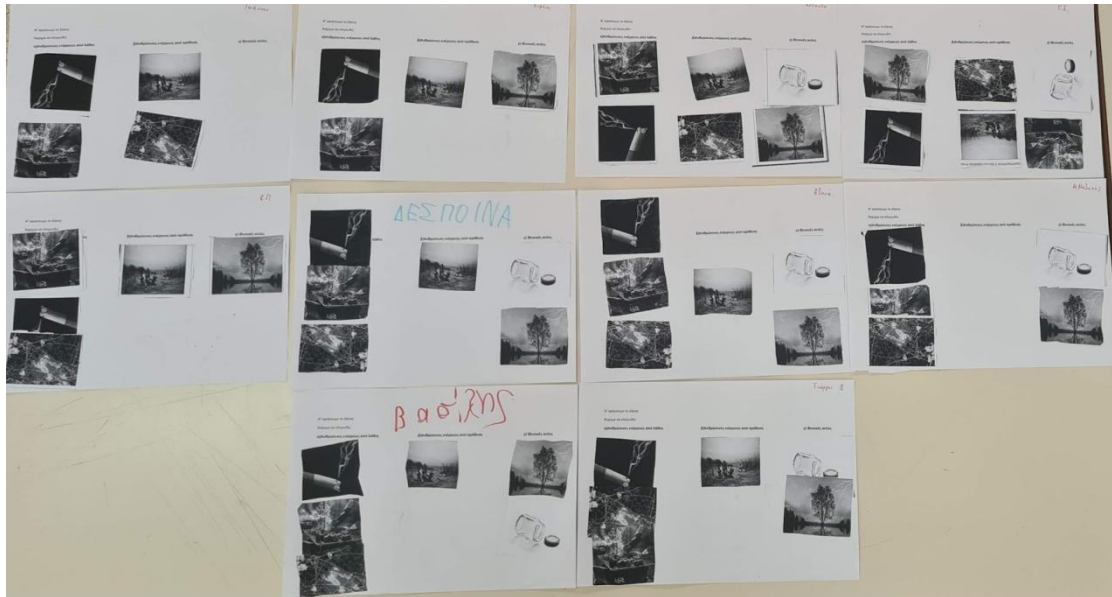

Αφού έχουμε συζητήσει τις καταστροφικές συνέπειες της φωτιάς ζωγραφίζουμε το δάσος πριν και μετά τη φωτιά

Χωρίζουμε τις αιτίες πυρκαγιάς σε αυτές που οφείλονται σε ανθρώπινες ενέργειες (πικ-νικ, ψήσιμο ,τσιγάρο) και σε άλλες που οφείλονται στη φύση(κεραυνός ,κ.α)

Στα πλαίσια συνεργασίας μας με το ΚΠΕ Λέσβου επισκεφτήκαμε το δάσος της μεγάλης λίμνης . Οι υπεύθυνοι του ΚΠΕ μας ξενάγησαν στο δάσος, μας εξήγησαν την χρησιμότητα του . Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης μας στο δάσος ζητήσαμε από τα παιδιά να συλλέξουν διάφορα υλικά (φύλλα, καρπούς, κλαδιά, φλοιούς, χώμα, κ.α.) τα οποία όταν γυρίσαμε στην τάξη τα χρησιμοποιήσαμε για να φτιάξουμε κολλάζ.

Στα πλαίσια του προγράμματος plastic pirates το οποίο έχει σκοπό να ευαισθητοποιήσει τους μαθητές και να συλλέξουν δείγματα πλαστικών σε ρέματα και ποταμούς και να τα καταγράψουν , τα παιδιά του νηπιαγωγείου μας μελέτησαν τους χείμαρρους.

Τέλος μιλήσαμε για το απολιθωμένο δάσος του Σιγρίου, τονίσαμε την μοναδικότητα του και την αξία του για το νησί μας, το συγκρίναμε με το φυσικό δάσος και το ζωγραφίσαμε.

Αξιολόγηση

Με την ολοκλήρωση του προγράμματος αξιολογήσαμε τις δράσεις μας, είπαμε τι μας άρεσε και τί όχι, τι μας έκανε εντύπωση, τι θα θέλαμε να επαναλάβουμε αλλά κυρίως τονίσαμε τι γνωρίζαμε με την έναρξη τους προγράμματος και τι μάθαμε στη διάρκεια του.

